

Abonamente:

Pe un an . 780 Lei
Pe 1/2 an . 390 Lei
Pe 1/4 an . 195 Lei

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA:
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”

INSERTII
se primesc după tarif la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Repartizarea bunurilor
de pe frontieră

Rezultatul lucrărilor comisiei mixte româno-ungară
Arad, 18 Dec.

Comisia mixtă, instituită pentru județul Arad în scopul de a executa convenția încheiată între România și Ungaria privind repartizarea bunurilor județelor, orașelor și comunelor fracționate prin linia de frontieră stabilită la baza tratatului de la Trianon și-a încheiat, precum am anunțat ieri — lucrările. Precum se știe, această comisie s-a întrunit de mai multe ori, în intervalul de timp din primăvara anului curent și până ieri. În această ultimă ședință au fost revizuite toate hotărârile luate până în prezent, împărțindu-se materialele în două chestiuni asupra cărora s-a căzut de acord și acelea cari, din cauza divergenței ce s-a ivit între candidați, urmează să fie supuse, conform convenției, unui tribunal de arbitraj.

S-a căzut de acord asupra următoarelor puncte:

Coefficientul de împărțire a bunurilor s-a stabilit la 90,875% în favoarea județului Arad românesc și la 9,125% în favoarea județului Arad maghiar.

Bunurile imobile ce urmează să se împărțească sunt următoarele: edificiul reședinței județului, cazarma de cavalerie, edificiile președintelui din plășit: Halmagiu, Șebis, Iacu, Târnova, Șria, Radas, Pecica, Cișineu și Aletca, atât edificiile cari servesc ca oficii, cât și cele cari servesc ca locuințe. Edificiile pentru locuințele medicilor din Târnova și Halmagiu. Edificiul servit ca locuință pentru președintele în Târnova. Pământul cu suprafață de 2373 m. aparținând edificiului primăriei din Aletca.

Șoselele județului în lungime de 597 km. 553,40 m. și drumuri de acces la liniile ferate cu o lungime de 26 km. 949,30 m., total km. 624 și 502,70 m. Ambele grupe împreună cu construcțiile de artă ce le aparțin. Aceste drumuri se repartizează astfel pe teritoriul român: drumuri cu fundament de piatră 161.055,35 km., drumuri împietriți 358.510,35 km. și drumuri de piatră 58.579 km. iar pe teritoriul maghiar: drumuri cu fundament de piatră 16.245 km. și drumuri de piatră 30.113 km.

În ce privește bunurile mobile s-a acceptat inventariile prezentate în sfârșit de obiectele mobile aparținătoare șoselelor. Privitor la evaluarea mobilelor s-a stabilit coeficientul de 17 ca înmulțitor, deosebit de împărțirea în natură a acțiunilor sau obligațiilor existente în diferitele fonduri, precum și împărțirea datorilor.

Deosebit de comun acord s-a stabilit suma investiturilor necesare în drumuri și edificii și anume pe teritoriul ungar 3.421.376 coroane iar pe teritoriul român 7.302.898 lei.

Dacă s-a căzut de acord asupra punctelor de mai sus — cari de altfel nici nu puteau fi obiect de divergență din partea delegațiilor maghiare, ele constituind însăși rațiunea de a fi a comisiei — în schimb delegații guvernului maghiar au formulat cereri inadmisibile fie prin faptul că ele sunt cu totul contrarii stipulațiilor din convenția încheiată între România și Ungaria fie prin exagerarea lor valoare.

În prima categorie cad pretențiunile delegațiilor maghiare asupra spitalului public județean din Arad și a imobilului aparținând unei fondușii de spital din Butești. Aceste două imobile cad sub prevederile articolului 1 al convenției. Ele nu pot fi considerate, ca o valoare distribuită, întrucât spitalul din Arad este un șezământ de interes general al asistenței sociale iar clădirea din Butești este o fundațiune. Ca bunuri aparținând asistenței sociale ele nu pot fi împărțite.

Delegațiunea română a susținut acest punct de vedere justificându-l pe deplin cu spiritul convenției încheiate. Delegația maghiară, neținând seamă de dreptatea absolută a punctului de vedere românesc, a amas la hotărârea să ceară despăgubiri pentru aceste bunuri. Pretențiunile maghiare nu au fost însă susținute de nici o argumentațiune, delegații rezervându-și dreptul la „completeze” motivarea în sprințului opinilor lor. Faptul că ei n-au motivat deloc pretențiile formulate constituie încă o dovadă netăgăduibilă că ei au urmarit cu tot dinadinsul un dezacord în sânul comisiei mixte.

Tari pe dreptatea lor și consecvenți afididnii de respectare a convenției, delegații noștri au refuzat, ca înutilă, aprecierea obiectivului celor două edificii, pe cari nu

le consideră ca aparținătoare corpului bunurilor, dupăcum nici imprumutul de 180.000 de coroane pentru edificarea spitalului județean nu-l consideră ca datorie distribuită.

În ce privește evaluarea imobilelor enumerate la începutul dării de seamă nu s-a căzut de acord din cauză că comisia maghiară a făcut estimările pe baza prețului de construire în mod cu totul exagerat. Până în acest moment nu avem cifrele exacte ale acestor estimări.

Comisia română a făcut, pe de altă parte, o evaluare bazată pe prețul mediu al tranșacțiilor. Vom pune, în numărul viitor, față în față ambele estimări asupra cărora va avea să se pronunțe tribunalul de arbitraj.

Precum se știe comisia mixtă a fost compusă din următorii membri români: d. I. Georgescu, prefect, ca delegat al guvernului, P. Diaghici senator, Victor Hodor insp. general administrativ ca organe centrale ale guvernului și dr. Aug. Lazar ca delegat al județului Arad.

Din partea guvernului maghiar și a județului Arad maghiar au figurat în comisie d. dr. Csatory Bela consilier ministerial, substitutul său dr. E. Emeric și doi delegați județeni.

Datele de mai sus sunt referitoare numai la repartizarea bunurilor între județul Arad românesc și Aradul maghiar. Alte lucrări al căror rezultat îl vom publica în numărul de mâine — au fost încheiate privitor la repartizarea bunurilor între județele Aradul românesc și Cenadul maghiar.

Cruzimile turcilor în vilaietul Mossul

Geneva. — Secretariatul Ligii Națiunilor a primit un raport din partea abatelui Paul Bedar, fost preot catolic la frontiera Mossului. Raportul confirmă deportările crude ale populației creștine de trupele turcești. Peste 8000 creștini au fost deportați. Oamenii bătrâni și copii în vârstă de cinci ani au fost siliți să facă marșuri timp de zile întregi, mâinți cu lovituri de bici de soldații turci. Femei tinere și copii, care silești de oboseală nu mai puteau înainta au fost vânduți musulmanilor. Dintre deportații mulți au murit pe drumuri. Abatele Paul Bedar încheie adresând un apel către puterile europene să pună capăt acestei rușini.

Nou cabinet portughez

Lisabona. — Antonio Maria Sylva, șeful partidului democrat a fost însărcinat cu formarea noului cabinet.

Vieța odinioară

Arad, 18 Dec.

No răstăfăm stăzi în libertăți occidentale. Nu era tot astfel în trecut, căci iată cum sunau câteva articole dintr'un regulament polițienesc din București:

Art. 1. Toate cărcumile și cafenelele, dela zece ceasuri din noapte se vor închide cu desăvârșire numai îngăduindu-se nimeni dela arătutul ceas printr'însele; cărcumarul sau cafegul ce se va abate din această orânduială, pentru întâia dată, se va pedetui îndată cărcumii, și el se va închide la poliție pentru trei zile; a 2-a oară, va plăti și straf lei 50; a 3-a oară, se va bate cărcumarul sau cafegul și în fața locului cu 25 nuele (înaintea prăvălii N. R.).

2-lea. — Se va da străciună poruncă tuturor epistatilor și străjilor de noapte, că ori pe cine ar găsi dela zece din noapte pe uliți, oameni fără capată, precum: țigani, slugi, vizitii, și orice oameni ce ar da bănuială de oameni fără capătă, să se ridice la comisie într-acea noapte și cercetându-se a doua zi, de nu se va găsi asupra-le vreo vină, de vreo necurviciță, și vor fi cu stăpân, să se dea în primirea stăpânilor lor.

3-lea. Dumnealor toți căși au slugi, cunoscând că este oprit preumblarea veri-cuir din asemenea ceasuri dela arătutul ceas, pe uliți, de vor avea v'o trebuință a-și trimite slugile undeva-le va da un felinar, și acea slugă întrebându-se de paznici, va spune al cărui stăpân este și unde se duce, și așa se va lăsa, iar întru alt chip se va ridica la Comisie.

4-lea. — Este oprit cu desăvârșire în viitor de a mai umbra oricine pe ulite, veri ciucube de orice clas, ori în trasură sau pe jos, cu ciucube pe uliți; și se va găsi să se ridice la Comisie.

Toate bune, dar ce te faci cu șefele boareștii? Putea vestitul căpitan Costache să bată și să închiză la poliție pe oricine, dar pe boieri ba.

Regulamentul de mai sus, având în vedere acestea, face apel la bunăvoința celor cu ranguri:

„Poliția nu poate face excepție în asemenea măsură atingătoare de siguranța publică — zicea șeful poliției lăncu Manu — dacă nebagând în seamă această punere la calea poliției, s'ar abate de a urma împotriva; atunci din partea slujbașilor poliției nu se va păzi vreo considerație către dumnealor, lășiți dumnealor vor fi pricina, că printr'o purtare de dispreț către această punere la cale, s'au pus în poziție a suferi asemenea tractare și din partea poliției.”

Pitorească privilegiu trebuie să fi înfățișat Capitala țării la 1847! Noaptea după ora zece, întuneric beznă, toate prăvăliile, cafenelele, birturile închise tun. Ici-colo, pe la răspânti, câte un păzitor strigând mereu: „Cine-l acolo?” fără să vază pe nimeni. Din când în când, în depărtare treceând ca o lumină slabă de felinar care spunea păzitorului de noapte că domnia-sa dumnealui, conul cutare, a trimis p'un țigan rot c'un răvas la domnia-sa dumnealui cutare ca s'o poțtească la sindrofie; ori cutare luminată bezaleda, Mare Ban, Vornic, Postelnic, Agă, Vișter, Logofat, ori mai mic, ca de piidă: Ciucer, Paharnic, Serdar, Pitar, Conștopist, Unternobil,

FOILETON

Crăiasa răsăritului

Trăia odată'n Răsărit, — acolo unde ziua te'ngănă cu noaptea, acolo unde ceul ori e senin ca lacrima, ori e acoperit de nori furtunoși, purtători de pioase rodnică pe care o revărsă peste țărini mănăoase, pline cu holde și flori, — a fost acolo-odată un craiu bătrân și rău, care domnia peste un popor păgnic și evlavios. Bătrânul era urât, dar avea o crăiasă tânără și frumoasă de credeai că-i floare ruptă din soare.

Ades tânăra crăiasă, în smurgul serii, se pierdea prin rătăcirile alei ale parului din preajma castelului în care locuia, căutând îngorțată. Și-atunci negrele ei gene s'aplecău ușor, ca de-o visare dulce și chinuțoare. Ea se apropia, s'apleza pe-o bancă de marmora lângă lac, și privindu-și chipul în ape, tacea, cu gânuul dus... Apoi, tristă, visătoare, își rupea în neștire înfocații trandafirului dela piept și-i lăsa să-i scape molac din mâini, peste valuri. Din când în când, trupul ei se vîlț și mlădnoa, acoperit c'o rochie albă și străvezie, treștria scurt, înfiorat, pe când în gene li tremura o lacrimă... Și gândurile o purtau în voie, cu mult înăpoi...

Se vedea copiii micuți și șurd-jinici,

ră-fațată mai cu seamă de mama ei, — o bătrână frumoasă, cu ochii albaştri și umezi. De cum era tatăl ei pe-atunci — acel răboinic înverșunat, cu barba mare care o lupea de căeori ei o sărută, — ca prin viață mai aduce-aminte. Li vedea rar de tot, și atunci totdeauna era înarmat, venit în camera mamei sale pentru a-și lua rămas bun, înainte d-a pieca în vre-un nou războiu. Când fu de 15 ani, o tristete bolnavă îi cuprinsese sufletul, — o tristete de neînțeles. Adeseori, singură, plângea cu hohote ca o nebună, și n'ar fi vrut să plângă; oria cea din tot sufletul, ceea care i dogoria inima și nu știa ce. Toată ziua rătăcea prin nesfârșita și umbroasă pădure din jurul castelului părintesc, căutând să-și stămpere durul, ca seara să se lutoarcă și mai tristă și mai împovărată de visări. Și când mama ei, mă-gându-i părul suriu și înclat, o întreba cu glasul blând, ce are?, ca răspundea cu glas străin și trist:

— „Nimic, nimic!”

Și nimeni numai îndrăznia să întrebe ce-va. Ca de obicei, într'o după amiază poroi să rătăcească prin pădure. Și mergând, trăia cu gândul o lume a simjuri-

NOTE

sau cu deosebită stare, trimitea vorbă la vre-un obraz oarecare să poțtească la preferanță, stoa, maca, ghiordum, otuz bir, etc. Dar a doua zi, și mai frumos, să vezi înaintea prăvăliilor lungii la pământ stăpâni, jupâni, și bătuți cu nulele pe pielea goală de către dumnealor cinstitele mădulare ale cinstitei poliții a orașului București, sau mai bine zis a Capitalei!...

Reglementarea cultelor religioase

Dispozițiunile noului regim al confesiunilor

Continuăm azi cu publicarea dispozițiilor proiectului de lege al Cultelor, deus în Parlament de către d. ministru Al. Lapedatu:

Acele stării civile sunt de atribuția legii civile.

Intocmirea acestor acte va trebui să precedă totdeauna binecuvântarea religioasă.

Pe lângă cultul ortodox, a cărui organizare este determinată prin lege specială, în Statul Român există următoarele culte recunoscute:

- a) Cultul greco-catolic (unit),
b) Cultul catolic de rit latin și armean,
c) Cultul reformat,
d) Cultul evanghelic-luteran,
e) Cultul unitar,
f) Cultul armean-gregorian,
g) Cultul mozic și
h) Cultul mohamedan.

Culte noi pot fi admise în Stat dacă confesiunea lor de credință, principiile morale și sistemul de organizare, conducere și administrare vor fi conform dispozițiilor legii de față.

Pentru aceasta ele vor trebui să prezinte ministerului Cultelor un statut, care, în caz de aprobare, va fi confirmat prin decret regal.

Schimbări în statutul aprobat se vor putea face numai prin aceeași procedură. Statul are asupra tuturor cult-ilor dreptul de control și supraveghere, care în mod constituțional se exercită prin ministerul Cultelor.

Toate instrucțiunile și ordinele de interes obștec, date de autoritățile confesionale slujitorilor sau credincioșilor lor, se vor aduce în același timp și la cunoștința ministerului Cultelor.

Ministerul Cultelor poate interzice executarea instrucțiunilor și ordinelor cari sunt contrare legilor în vigoare, ordinelor publice și asigurărilor Statului.

Șefii cultelor (mitropoliții, episcopii, superintendenții, etc.) aleși sau numiți în conformitate cu statutele lor de organizare nu vor putea fi recunoscuți ca atare și introdusi în funcțiune decât numai cu aprobarea Măjestății Sale Regale și după depunerea jurământului de fidelitate către Suvveran și de supunere față de Constituție și legiile țării.

Numirea și concedierea funcționarilor publici confesionali se va aduce totdeauna la cunoștința ministerului Cultelor.

Arestarea unui spon ungar

Siguranța dia Cluj a arestat un ofițer maghiar, ce venise să facă spionaj în Ardeal, trimis de serviciul militar de informațiunii dela Dobritin, care ne-a furnizat cei mai mulți spioni unguri. S'au găsit la ofițerul arestat hârtii scrise cu cerneală simpatică.

Fiecare funcționar public confesional în intrarea în slujbă va depune jurământul de credință față de Măjestatea Sa Regele și de supunerea față de Constituție și legile țării.

Funcționarii publici confesionali aflători în funcțiune la intrarea în vigoare a acestei legi, cari nu au depus încă acest jurământ, îl vor depune în termenul fixat de ministerului Cultelor.

Formulele de jurământ vor fi aprobate de ministerul Cultelor.

Crearea de noi eparhii (dieceze, superintendenții), ca și schimbarea titlaturii și întinderii lor, se poate face numai prin lege.

Chestiunile pentru întreținerea cultelor, a slujitorilor lor și a așezămintelor confesionale se vor aoperi în primul rând, din mijloacele proprii ale cultelor, create și administrate în conformitate cu statutul lor de organizare.

Culte pot impune credincioșilor lor taxe de cult prin autoritățile bisericești competente.

Aceste taxe vor putea fi încasate, în caz de necesitate, cu concursul organelor Statului.

Modul de încasare al acestor taxe va fi stabilit de ministerul de Finanțe.

Când se va cere, Statul va întregi salariile și acorda sumele necesare pentru a completa celorlalte lipsări ale cultelor, după o amănunțită constatare a necesităților, a veniturilor averilor lor și a tuturor mijloacelor de cari ele pot dispune.

Ajutoarele acordate de Stat cultelor vor fi în raport cu numărul credincioșilor cetățeni români ai lor față de populația totală a țării, cu situația materială a cultelor respective și cu nevoile lor reale.

Aceste ajutoare nu pot fi acordate decât pentru necesități specificate și nici odată sub forma unei sume globale.

Fiecare instituție confesională, care primește ajutor dela Stat, va ține în evidență conturile de venituri și cheltuieli, spre a fi înaintate, pentru cercetare, ministerului Cultelor, care, va controla, prin organele sale dacă sumele acordate au fost întrebuințate potrivit destinațiunii lor și cu respectarea legii contabilității publice, privitoare la instituțiile cu caracter autonom.

Toate proiectele subvenționate de Stat trebuie aprobate de ministerul Cultelor.

Ajutoarele materiale acordate de stat prin-

„Nu”, răspuse copila cu glas străin. Și porni mai departe. Dar piciorul o dăru și mai tare.

— „Să te iau în brațe”, zise iarăși.

— „Nu”, răspuse și de data asta copila.

Mai merseră ei cât mai merseră, dar piciorul o dăru așa de tare, încât fata de-măpărat trebui să s'opriască.

— „Să te iau în brațe”, mai strîi prințul cel frumos, privind într'o parte.

De data asta copila numai zise: nimic și tănărul o ridică ușor. ca pe o pană, pornind la fugă pe colnice. Ea simția cum tănărul o strânge din ce în ce mai cu putere și aleargă din ce în ce mai repede.

Chemată la pieptul lui, îi privia cu ochii țintă. Apoi închise ochii, căci o dureau, orivindu-l. Cât a stat așa, nu știe. Deodată îi simți lăsa bazele fierbinti, care o sărutau repede, repede pe brațe...

— „Ce faci, ce ai făcut...” Îngână domnița întorcându-și capul cu blonde plete.

Tănărul se oprî, și înspăimântat de ceea ce făcuse, o lăsa pe domnița pe iarăși, murmurând timid și înfocosec:

— „Oh, iartă-mă, iartă-mă stăpână!”

Dar domnița se ridicare.

— „Nu te iert! zice ea și s'aruncă, toată, p'înă de pateni la brațele lui, înlănuindu-i grumazul cu mâinile ei subțiri și fine.

(Va urma.)

— „Să te iau în brațe!” îi zise el.

Nica publicitate

Un pian, in culoare neagră scurt și modern, de vânzare cu preț moderat. Informațiuni se pot primi la Administrația ziarului, seara după ora 6.

Cel mai frumos cadou de Crăciun e o înmărire de fotografii pe prețul de **BRAUN** Arad, Calea Banatului No. 3. Asortiment bogat de tablouri pentru vânzare. (2046)

Plapoame din materialul cel mai bun bine și frumos confecționate la **GLESINGER**, în Arad, Str. Meșianu (f. Forrai-utca). (2119)

POSETE, cazete de manicur, parfumuri și Eau de Cologne ajustată și măsurată în diferite odori, precum și săpunuri, cremă și pudră, fluturite articole de toaletă și cosmetice se servesc în **Szekely** prăvălie de parfumerii și de articole, cosmetice Arad, Palatul Bohus. (2125)

Cele mai punctuale ceasornice din Elveția și bijuterii pe prețuri moderate la **Firma Csáky** în Arad, vis-a-vis cu Primăria (Atelier propriu de reparări și gravare). (2124)

Paltoane pt. Dame, blănuri, haine pt. dame, bluse mare assortiment la (2164)

RADO magazin de paltoane pt. dame, Arad.

Fehér & Co. Salon modern de coafor și manicur. Prăvălie de parfumerii, articole cosmetice și de lux. Mare assortiment de articole, cadouri de Crăciun. Arad, Bulev. Reg. Maria. (2128)

Montarea pomului de Crăciun cu becuri electrice, candelabre, becuri electrice etnin la **Varga și Rosenfeld** Arad, Bulev. Reg. Maria 12. (2120)

Tăierea părului la **"BOBI"** ondulăție cu apă lui specială la **Selejan** Arad, Str. Moise Nicoară Nr. 2. Totacolo se acceptă învâșă-ței și fote cusalar. (2131)

Cadouri de Crăciun și anul nou pe prețuri foarte reduse se cumpără la **EUGEN HIRSCH** ceasornicar și prăvălie de bijuterii, în Arad, Str. Meșianu (f. Forrai-utca). Garnituri de dinți vechi, aur rupt, argint și platină cumpără sau schimbă spre noui. (2162)

L'illustration Noel exemplarul de sărbători a sosit la **biroul de ziare LOBL**. Sosind puține exemplare vă rugăm a vă prevedea cu el. (2180)

In mărfuri de modă și paltoane pt. dame la **cumpărăriile de Crăciun** dă foarte mare reducere firma **VANDOR** Arad, Strada Meșianu. — Cercetați galantarie spre convingere. (2184)

Cu ocazia de CRĂCIUN la **"Fortuna"** casa mare de modă, vis-a-vis cu dosul Teatrului, pe prețuri foarte reușe paltoane, haine, bluze, bogat assortiment. (2255)

Stefan Weisz croitorie pt. domni Arad, Str. Eminescu (fost Deák F. u.) 15. Assortiment bogat de stufe englezești, Comenzile după măsură se execută punctual. (2171)

Autobusul „RECORD“ care circula între Arad—Oradea Mare și Arad—Timișoara, în totdeauna este bine încălzit. Plecare: din Arad spre Oradea-Mare dela „Cafeneaua Orașului“, la orele 4:45 d. m. din Oradea-Mare înapoi, dimineața la 7:30, din Arad spre Timișoara dela „Cafeneaua Orașului“ la orele 12:30, din Timișoara înapoi la 3:30 având legătură cu acela care merge spre Oradea-Mare. Incredințări pentru afaceri comerciale, încasări pe lângă garanție executăm prompt și repede. Biroul: Strada Moise Nicoară No. 2. (f. Petőfi-u.) Telefon 453. (2199)

„Semberit“ stufe veritabile englezești un assortiment bogat la **FRAȚII LENGYEL**, firmă de modă în Arad, Bulevardul Regina Maria Nr. 22. ooo (2207)

Daniel Koch candelabre, vase de bucătărie pentru ferul electric, călcatoare, becuri electrice, mare assortiment. (22 4) Becuri electrice pe pomul de Crăciun. Instalații electrice se confecționează special.

Cele mai moderne instalații de apaducte și canalizare, în orașe de provincie, apaducte de case, instalații de scaldă pregătește **MARTIN WEISZ** instalator de apaducte și canalizări. Reparări se execută prompt și etnin Arad, Strada Unirei No. 14, (Palatul Ortutay.) (2237)

Inserții se primesc la Administrația ziarului.

„ROYAL“ „ROYAL“ „ROYAL“ (2262)

Vă puteți cumpăra pe preț suprinzător de etnin la firma „ROYAL“ Patronul Div. de damă la firma „ROYAL“ Arad, vis-a-vis cu Patru Minorilor.

„ROYAL“ „ROYAL“ „ROYAL“

tru aceste posturi vor fi supuse normelor dela art. 28 și următorii din legea prezentă. Ordinele și congregațiile religioase, existente pe teritoriul Statului Român înainte de promulgarea acestei legi, își pot păstra actualele case și mănăstiri, dacă provincialul și membrii lor vor fi cetățeni români și vor locui în țară. Termenul îndeplinirii acestor condițiuni îl va fixa ministerul Cultelor. Acei provinciali și membrii cari nu vor voi s-u nu vor putea dobândi cetățenia română, nu vor mai putea rămâne în ordinul ori congregația respectivă. Case și mănăstiri noi se vor putea deschide cu autorizația guvernului. Ordine și congregații noi se vor putea așeza în țară numai cu aprobarea guvernului. Veniturile aparținând ordinelor și congregațiilor religioase se vor întrebuința potrivit dispozițiilor art. 8. Averele cultelor disparute revine de drept Statului. Drepturile și obligațiile de patronat de orice categorie sunt și rămân desființate fără nici o indemnizare. Bisericele, casele prohi- le și dependințele lor, române în posesiunea comunităților bisericești respective. În cazul când din ori ce motive, comunitatea bisericească (parohie) se desființează fostul patron dispune liber. Corespondența organelor bisericești cu autoritățile Statului se va face în limba română. Asociațiunile religioase și funcționarea lor stau sub regimul legilor privitoare la asociațiuni în genere și întruniri publice. Statul, garantând tuturor cetățenilor libertatea de a conștiință, fiecare individ are dreptul de a aparține ori căruia cult care întrunește condiții le prezentei legi. Fiecare individ care a împlinit vârsta de 18 ani poate trece dela un cult la altul, observând formele stabilite în articolul următor. De acest drept nu beneficiază cei ce suferă de boale cari împiedică liberul arbitru. Femeile mărîtându-se își pot schimba religionea și înainte de împlinirea vârstei de 18 ani. Oricine, întrunind condițiile dela articolul precedent, vrea să treacă la alt cult, își va anunța această intenție personal și însoțit de 2 martori, ofițerului stării civile al comunei unde domiciliază. Ofițerul stării civile va redacta proces-verbal despre declarația de trecere, semnat de cel ce face declarația și de martorii și îl va înainta în copie, în termen de 8 zile dela data declarației, preotului căruia aparține declarantul. Dacă în termen de 30 zile, autorul declarației nu revine asupra ei, trecerea se consideră făcută deplin drept dela această dată. Ofițerul stării civile va face în registrele respective modificările convenite și va anunța trecerea atât preotului cultului căruia i-a aparținut, cât și celui al care a trecut. Revenirea asupra declarației de trecere se face cu observarea formalităților prevăzute mai sus. Formalitățile articolului de față se aplică și aceluia cari vor să părăsească vre-un cult fără a trece la altul din cele prevăzute la art. 18. Individul trecut dela un cult la altul este dator a suporta toate sarcinile materiale scadente până în momentul trecerii de plin drept, impuse de statutele și de angajamentele avute față de cultul părăsit. Bisericele (casele de rugăciuni) și averile bisericești, afară de fundațiunile cu personalitate juridică, distinctă, aparțin comunităților religioase locale în a căror proprietate se găsesc. Situația fundațiunilor administrate de organele bisericești se va regula conform legii persoanelor juridice. Dacă toți credincioșii unei comunități trec la alt cult, biserica, casa parohială cu toate averile aparținând devin proprietate comunității celei noi sau la care s'a făcut trecerea. Ce privește sesile acordate prin reforma agrară, asupra lor va decide ministrul agriculturii de acord cu ministrul cultelor. Dacă majoritatea membrilor unei comunități religioase trece la alt cult, averea comunității se împarte proporțional cu numărul membrilor rămași și trecuți. Biserica și casa parohială rămân în proprietatea majorității numai dacă cultul, la care s'a făcut trecerea, nu dispune în localitate de biserica și casa parohială. În caz contrar acestea rămân proprietatea minorității. În ambele eventualități, partea în a cărei proprietate a rămas biserica și casa parohială este obligată la o despăgubire proporțională care, în caz de neplăcere, va fi fixată de tribunalul dela respectiva Curții de apel din circumscripția respectivă. Copii ai căror părinți aparțin aceluiași religiei, urmează religionea părinților. Dacă unul din părinți trece la alt cult, copiii de sexul lui, sub et-tea de 7 ani, urmează cultul părintelui trecut. Dacă părinții nu sunt de aceeași religie, tatăl are dreptul de a determina, pentru fiecare copil în parte, căreia din cele două religii ale părinților să i aparțină. A acesta însă odă pentru totdeauna, anume cu prilejul înscrisurii lui în registrele stării civile. Dacă tatăl copilului e mort, acest drept revine mamei.

Religiunea copiilor nu poate fi schimbată decât după prevederile art. 37 al legii prezente. Când unul din soți trece la religionea celuilalt, copiii sub 18 ani urmează, cu derogare dela dispozițiunea art. 37, religionea comună a părinților. Copiii nelegitimi urmează religionea mamei. Copiii găsiți urmează religionea aceluia care i-a primit s-re creștere. Stăbilitatea religiei copiilor găsiți așezați în aze (case de creștere) se va face după criteriile următoare: a) Dacă zăzilul este întreținut de vre-o instituție confesională, vor urma religionea instituției respective; b) Dacă zăzilul este întreținut de comună vor urma religionea majorității locuitorilor din acea comună; c) Dacă zăzilul este întreținut de județ sau de Stat, copiii vor urma religionea ortodoxă. În caz de adopțiune, copiii orfanți de ambii părinți sub vârsta de 18 ani, pot urma religionea adoptantului, la dorința acestuia, manifestată înainte ofițerului stării civile. Dacă ambii soți adoptează de comun acord, religionea copilului va fi determinată potrivit art 41, alin. 2. Dacă amândoi sau numai unul dintre părinți copiilor adoptați trăiesc, copiii vor putea urma religionea adoptantului numai cu învoierea preslabilă a părinților. Toate cultele amintite la art. 18, cu excepția aceluia pentru cari s'ar încheia acorduri speciale conform art. 6, sunt datoare a-și pune în concordanță, în termenul fixat de ministrul cultelor, statutele lor de organizare cu dispozițiunile legii de față, înaintându-le acestui ministru spre aprobare și confirmare prin Decret Regal. Modificările ulterioare în statutele de organizare aprobate și confirmate prin Decret Regal se vor face prin aceeași procedură. Toate legile și regulamentele contrare acestei legi sunt și rămân abrogate.

Corpurile legiuitoare

Camera

Continuarea ședințelor dela 16 Decembrie 1925

Bugetul este votat în total, cu bile pecum și bug-tul ministerului de Finante, Comunației, Lucrări publice, Sănătății, Muncii, Externe, Justiție, Interne, Dumenii.

Ședința de noapte

Discuția generală a legii învâșământului particular

Ședința s'a deschis la ora 9 și 30 seara. D. Dr. ANGELESCU, în continuare analizează obiecțiunile făcute de minoritari proiectului. Citează o serie de lucrări din care se desioridă modul cum concepă Appony învâșământul de Stat, trăgând concluzii puțin plăcuie pentru deputații minoritari. (Acestia chiar și părăsesc în mod ostentat v incinta). Nu este o cutezanță — adaugă ministrul Instrucțiunii, ca ungarul să vie azi să ne vorbească de libertăți e a-o date naționalităților din Statul maghiar? (Apl.) Noi nu i-am urmărit în această politică. Statistica stă mă ture. Minoritățile au reclamat Ligă Națiunilor, prezentând un anteproiect care nu corespunde cu proiectul supus discuției Parlamentului. S'a trimis două memorii la Ligă, dintre care unul are 104 pagini, dintre care numai nouă se ocupă de proiect, restul cuprinde simple învâșări! Cum au fost primiți la Liga Națiunilor se știe. Ultimul memoriu este tendențios redactat: nu se pomeneste nimic de avantajele acordate maghiarilor. În schimb se afirmă tot soial de neadevăruri. Guvernul român a trimis Ligii Națiunilor un memoriu documentat pentru spălbărarea tuturor ca omnilor. D. dr. Angelescu, în partea finală a discursului său subliniază dispozițiile liberale înscrise în proiect. Respectăm drepturile minorităților dar cerem ca ele să respecte obligațiile ce le au față de Statul dominant. (Majoritatea ovășionează îndlung). Proiectul este luat apoi în considerare. Urmează discuția pe articole. Susțin amendamentele doii Hedrich, Tirsolohn, dr. Pastiner, Bejănu.

Ședința dela 17 Decembrie

Ședința de dimineață

Se deschide la orele 10 fără 5. Prezidează dl Al. Orleanu. Pe banca ministrii la dăii: G. Mărzescu și C. Angelescu. Dl GH. MARZESCU depune proiectul de lege prin care se deschiide pe se ma ministrului de domenii un credit de 30 milioane lei necesar d rectiei castrului. Se ia în discuție proiectul de lege pentru reorganizarea Inaltei Curți de Casație și Justiție. Dl ED. MIRTO cere ca modificarea art. 24 din legea agrară să fie pusă la ordinea zilei când vor fi prezenți fruntașii opoziției, aflați în pro-jegand electorală. Dl ORLEANU pronite că acel proiect nu va fi pus la ordinea zilei. Ședința se ridică la orele 12.

Ședința de după amiază

Se deschide la orele 3 sub președinția dlui M. Orleanu. Pe banca ministerială dăii V. Brătianu, Chirulescu, dr. Angelescu.

Senatul

Reforma electorală. Discuția generală

PROTOPOPUL DAIANU, își începe discursul arătând că legea actuală este bine venită. Proiectul trebuie să asigure exprimarea liberă a națiunii. Care să se fiă asemă de modul cum se alcătuiesc listele, de modul de votare și scrutini, deesenimele care o sfârșare cât mai largă a listelor cu impunere de publicitate. D. clară că primește proiectul, dar că majoritatea să fie de 50 la sută, iar nu de 60, și să se admită un singur semn cu variațiuni.

Ședința de noapte

D. Tony Hiescu, vice-președinte, deschide ședința la orele 9 și 15 în prezența ministrilor: Al. Constantinescu, N. N. Saveanu și general Moșoiu. D. M. VASILIU Botoșani (nat.), luând cuvântul atrage atenția asupra faptului că proiectul în discuție e în contradicție cu articolul din Constituție în care se vorbește despre dreptul de vot al femeilor, prin aceea că li se sfârște acel drept. Continuând dl Vasiliu evidențiază importanța menținerii semnelor pe buletinele de vot, aceasta cu atât mai mult cu cât se cunoaște marea procent de analfabecți ce numai cineva nu ne face. D. KARL MOELLER german, aduce critici proiectului. D. LIVIU MICȘA critică proiectul pe care l găseste reacționar. Dl C. DIMITRIU, raportor, răspunde rând pe rând criticilor adăse proiectului de reprezentanții opoziției. Dăa mulțumeste dlui M. Grosșan pentru spiritul obiectiv în care și-a desvoitat cuvântarea. Dl Dimitriu explică necesitatea suprimării semnelor pe buletinele de vot. Mai departe Dl Dimitriu susține că prin proiect nu se urmărește nedreptățirea evreilor sau a minorităților. Dăa vorbește apoi despre sistemul electoral introdus în pro.e.t. Dl Dimitriu vorbind despre funcționarea Senatului declară că grație acestui proiect vom avea Senatul cel mai select din Europa. Dăa crede că legea prezintă și va completa unele dispozițiuni din Constituție. Ședința e ridicată la ora 12 noaptea, azi ședința la orele 9 jumi, dim.

Ședința de dimineață dela 17 Decembrie 1925

Prezidează dl Tony Hiescu, de față fiind doi ministri Al. Constantinescu și N. N. Saveanu. Dl N. N. SAVEANU a depus proiectul de reorganizare a ministerului sănătății publice. Discuția asupra legii electorale. — Răspunsul guvernului Dl AL. CONSTANTINESCU, ministrul domeniilor, arată că obiecțiunile ridicate de opoziție nu sunt serioase. Legea actuală, a continuat ministrul domeniilor, prevede reprezentarea minorităților numai dacă nici o listă nu obține majoritatea. Mai mult, s'a fixat majoritatea la 60 la sută. Astfel, când o listă sau un partid întrunesc această majoritate de 60 la sută, înseamnă că reprezintă un curent puternic. În cazul când nici un curent politic nu obține

DIN JUDEȚ

Dela cercul cultural Bogsig

Duminecă, 13 Decembrie c. a avut loc în comuna Aldești a III-a ședința a cercului cultural Bogsig, unde au luat parte toți învățătorii cercului și un numeros popor.

Se ține lecția de istorie „Ștefan cel Mare” de către dl învățător Grigorie din Aldești. Dl președinte Gh. Atanasiu arată scopul, care ținde lecțiile de istorie, desvoltarea sentimentului patriotic, și mijloacele, metodele cele mai bune pentru atingerea scopului.

La ședința publică a luat parte un numeros popor al țeseș. Ședința se deschide prin o frumoasă cuvântare a dlui Gh. Atanasiu președintele cercului, arătând scopul și legătura ce trebuie să fie între biserică și școală. Amintite de munca desinteresată a învățătorului, care de oricine trebuie respectată.

Amintite de dragostea și interesul ce l-a pus dl prefect Georgeescu, pentru școlile din județ, precum și dl revizor Cristea, care în fruntea învățătorilor, e cu trup și suflet pentru școală. Față de toți aceștia care duc o luptă desinteresată, în urma căreia o mulțime de școlări s-au ridicat în județ, după cum și în Aldești, trebuie să purtăm în sufletul nostru dragoste și să mulțumim celui

de sus că ne-a învățat să avem în fruntea noastră așa suflete și așa inimă. Cercul învățătorilor, Bogsig, la propunerea dlui președinte de a trimite, dlui prefect, o telegramă de mulțumire și re-unoștință, prim-se cu multă însuflețire. Și la ora 4, exp-diză următoarea telegramă;

Dlul Prefect al jud. Arad, „Din nou lăcaș de cultură, gândul nostru sbo-ră în Dv., rugând pe bunul Dzeu să vă ajute în iate, la operele de binefacere pentru școală”.

Cercul cultural Bogsig.

Tot după propunerea dlui Atanasiu se trimite o telegramă și dlui revizor școlar Cristea.

Și așa cu puțină noastră pricepere, ne-am arătat dragostea și recunoștința, ce o purtăm pentru toți acei ce își pun inima și sufletul pentru școlă românească.

Sătenii din partea locului mulțumiți în suflet, că e prima dată când se unesc și să lăfănesc în nou lăcaș de cultură, pare că de astădată o umbră de schimbare sufletească se tipărește pe fețele lor.

Dl inv. Lazăr Versigan din Aldești execută cu copiii cântări patriotice și câteva monologe.

Seara la 5 învățătorii se reîntorc mulțumiți spre lăcașe.

Sebastian Penescu, Bărsa.

MINISTERUL JUSTIȚIEI Comisiunea de naturalizări.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor cari ar voi să facă vre-o întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Președinte, Subsemnata Adela Kardos, născută la 1900 în comuna Vészto (Ungaria), domiciliată în orașul Arad, de profesiune funcționară particulară, necesărită, de supușenie ungară, declar în mod solemn că doresc a deveni cetățeană română și în baza actelor alăturate din cari se constată că am o bună purtare, că mi câștig existența prin muncă și îndeosebi că mă lapd de orice supușenie străină și în special de cea ungară, respectuos Vă rog să binevoiți a mi acorda naturalizarea.

Arad, la 27 Maiu 1925. Cu deosebit respect ADELA KARDOS. (2290)

Mare asortiment de garnituri de plectene și manicură la Müller

prăvălie de pieptene, vis-a-vis cu intrarea din dos a Teatrului. (2267)

Dacă aveți picioare degerate Nu umblați meru degeaba Ci siliți la Apothea lui Rényi Și veți obține Frigă Balsam Care vă vindecă degerarea în durată de o zi. Apothea Rényi Arad, Bulevardul Regina Maria. (2203)

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Table with columns for destination (Plecarea), arrival (Sosirea), train name, and time. Includes destinations like Teiuș, Timișoara, Brad, Oradea-Mare, Pecica, Jimbolia, and Otlaca.

*) La Otlaca, trenul personal către Sântana numai la trenul accelerat spre Arad are legătură.

Prelungirea șederii streinilor în țară

Ministerul de Interne publică următoarele dispozițiuni în ce privește prelungirea biletelor de liberă petrecere: 1. Se va prelungi până la 1 Iunie 1926 valabilitatea biletelor de liberă petrecere a tuturor salariaților supuși străini care se găsesc în țară la data prezentului ordin.

ministrative pentru aceste două categorii nu se vor mai cere avizul Inspectoratului Ministerului Mun.ii. Străinii care se găsesc în țară și au vize consulare de tranzit, acei cari au venit în țară cu vize consulare pentru interesele personale familiare sau cu mențiunea fără drept de a-și exercita profesia și de a-se angaja, având termenul consular de o lună, aceștia nu se pot angaja ca salariați și nici nu pot obține prelungirea termenelor de ședere în țară în condițiile de mai sus.

Devizele și valuta.

Table showing exchange rates for various cities: Zurich, Berlin, Amsterdam, New-York, Londra, Paris, Milano, Praga, Budapesta, Belgrad, București, Varșovia, Viena.

Cursul devizelor București

Table showing exchange rates for Paris, Berlin, Londra, New-York, Italia, Elveția, Viena, Praga, Budapesta.

Valute:

Table showing exchange rates for Napoleon, Elvețieni, Mărci, Leva, Lire otomane, Sterline, Francezi, Italiani, Drachme, Dinari, Dolari, Marca poloneză, Coroane austriacă, maghiară, cehoslovacă.

Bibliografie

A apărut în editura „CARTEA ROMANEASCA”: Biblioteca Agricolă Populară No. 31-32 Soluri de vițe cultivate în România de I. C. Teodorescu, prof. de viticultură. Prețul Lei 10. „Orășe din România”, cu 62 figuri, de I. Simionescu, prof. univ. Prețul Lei 80. Pagini Alese No. 192: „Istoria prea frumosului Arghir și a prea frumoasei Elena”, de Barac Ion. Prețul Lei 3. Biblioteca Minerva, Nr. 30: Despre producerea operii de artă, de H. Taine, tradusă de Mih. Sadoveanu. — Prețul 5 lei. Pagini Alese No. 196: din scriitorii români de Ion Adam „Sub Arșiță”. Prețul 3 Lei. Golsnii ed. III. Nuvele și Schițe de Liviu Rebreanu. Prețul 40 lei. Cunoștințe folositoare, Seria C., No. 22 „Sp. C. Haret”, de I. Simionescu, profesor univ. Prețul Lei 4. Se capătă la toate Librăriile din țară.

MINISTERUL JUSTIȚIEI Comisiunea de Naturalizări.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor cari ar voi să facă vre-o întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege: Domnule Președinte, Subsemnata, văd. Lupu Kohn născ. Amalia Weiszberger, născută la 18:2 în orașul Oradea Mare, domiciliată în orașul Arad, de profesiune casnică, văduvă prin deces, de supușenie ungară, declar în mod solemn că doresc a deveni cetățeană română și în baza actelor alăturate din cari se constată, că am o bună purtare și că trăesc sub întreținerea fiilor mei și îndeosebi că mă lapd de orice supușenie străină și în special de cea ungară, respectuos Vă rog să binevoiți a mi acorda naturalizarea.

Arad, la 27 Maiu 1925. Cu deosebit respect Văd. LUPU KOHN (2289) născ. Amalia Weiszberger.

Cale Ferate Arad-Podgoria

Table showing train schedules for Arad-Ghioroc, Ghioroc-Pâncota, and Ghioroc-Radna routes, including train numbers, distances, and times.

Mersul trenurilor

Table showing train schedules for Arad-Ghioroc, Ghioroc-Pâncota, and Ghioroc-Radna routes, including train numbers, distances, and times.